22/10/2018

Εορτάζει το κατεχόμενο παρεκκλήσιο του αγίου Δημητρίου

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Κύπρου

Η ενορία Αγίας Βαρβάρας στο Καϊμακλί Λευκωσίας, εορτάζει το κατεχόμενο Παρεκκλήσιό της, του Αγίου Δημητρίου (25-26 Οκτωβρίου 2018) και ανακοινώνει προς το Χριστεπώνυμο πλήρωμα το πρόγραμμα του εορτασμού.

Την Πέμπτη, 25 Οκτωβρίου 2018, το εσπέρας (ώρα: 5.00μμ) θα τελεστεί πανηγυρικός Εσπερινός στον οποίο θα χοροστατήσει και κηρύξει ο Επίσκοπος Μεσαορίας κ. Γρηγόριος.

Την Παρασκευή, 26 Οκτωβρίου, ανήμερα της εορτής θα τελεστεί το πρωί όρθρος και θεία Λειτουργία στον ίδιο ιερό ναό της Αγίας Βαρβάρας στο Καϊμακλί.

Από την Ενορία Αγίας Βαρβάρας στο Καϊμακλί Λευκωσίας

Ο ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Έχουμε συνηθίσει να θεωρούμε το Καϊμακλί μόνο μια κατοικημένη περιοχή. Λίγοι ξέρουν ή έχουν συνειδητοποιήσει ότι το μεγαλύτερο τμήμα του, το 80% περίπου, είναι κατεχόμενο. Στην κατεχόμενη περιοχή, τον κάμπο του Καϊμακλιού, όπου ήταν οι γνωστές Κάτω Μάντρες και Πάνω Μάντρες, υπήρχαν δυο συνοικισμοί από την προϊστορική ως τη μεσαιωνική εποχή.

Το χωριό Άγιος Δημήτριος αναφέρεται ονομαστικά τον 15ο αιώνα. Τον Σεπτέμβριο του 1460, αναφέρεται ότι ο στρατός των Μαμελούκων, που ερχόταν από την Αμμόχωστο, έστησε το στρατόπεδό του «έξω εις τον Άγιον Δημήτρην» όταν πήγαινε να πολιορκήσει την Κερύνεια και μετά, όταν επέστρεφε στην Αμμόχωστο για να φύγει από την Κύπρο. Επίσης ένας περιηγητής, που επισκέφτηκε την περιοχή το 1760, αναφέρει ότι από τα τείχη της Λευκωσίας φαίνονται τα πλησιέστερα χωριά Καϊμακλί, Παλουριώρισσα, Αθαλάσσα και Άγιος Δημήτριος. Όταν ο συνοικισμός εγκαταλείφθηκε, οι κάτοικοι μετακινήθηκαν στον γειτονικό συνοικισμό Μεσοκελεύσι, το σημερινό Καϊμακλί. Στην περιοχή, γνωστή ως Κάτω Μάντρες, έμειναν μόνο βοσκοί. Οι Καϊμακλιώτες γεωργοί συνέχισαν να καλλιεργούν τη γη τους στον Άι Δημήτρη ως το 1974.

Η οδός Αγίου Δημητρίου, που διασχίζει τον σημερινό κυκλικό κόμβο και συνεχίζει στη βιοτεχνική περιοχή, οδηγούσε στην εκκλησία του Αγίου Δημητρίου, γι’ αυτό και έχει το ίδιο όνομα.

Η εκκλησία, που ήταν ερειπωμένη, ξανακτίστηκε τις αρχές του 20ού αι. Περίπου το 1950 επεκτάθηκε και προστέθηκε καμπαναριό. Δίπλα στην εκκλησία κτίστηκαν τρία δωμάτια για τους ιερείς και για τη λειτουργία καφενείου σε γιορτές. Με εισφορές των κατοίκων του Καϊμακλιού μεταφέρθηκε νερό στην εκκλησία, δεντροφυτεύτηκε η αυλή και έγινε περίφραξη.

Οι Καϊμακλιώτες μαζεύονταν στον Άιν Δημήτρη την Καθαρή Δευτέρα για «να κόψουν την μούττην της Σαρακοστής» και κάθε χρόνο γινόταν η γιορτή και το πανηγύρι του Αγίου Δημητρίου. Τα τελευταία χρόνια πριν την εισβολή γινόταν μεγάλο πανηγύρι με «καλύφες» και πωρικοπούληδες και η εκκλησιαστική επιτροπή μίσθωνε λεωφορεία για την μεταφορά των προσκυνητών. Με την εισβολή έχασε και το Καϊμακλί τον πνεύμονά του, τα χωράφια και τον άγιό του.

Ο ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΣ ΛΕΥΚΟΜΙΑΤΗΣ

Οι παλιοί Καϊμακλιώτες ξέρουν την περιοχή Λουκκομιάτης ανάμεσα στο Καϊμακλί και την Αγλαντζιά, Την αρχαία εποχή, ως το 17ο αι., υπήρχε εκεί, στο δρόμο που ένωνε τη Λευκωσία με την Αμμόχωστο, το χωριό Λευκομιάτης.

Ο Λευκομιάτης αναφέρεται από τους χρονογράφους την περίοδο από τον 12ο ως τον 16ο αιώνα. Συγκεκριμένα ο Φλώριος Βουστρώνιος αναφέρει ότι στο Λευκομιάτη, που ήταν μια λεύγα μακριά από τη Λευκωσία, είχε παραμείνει για σύντομο διάστημα η βασίλισσα τον Αύγουστο του 1310. Επίσης ο ίδιος αναφέρει ότι γυναίκες από το Λευκομιάτη είχαν προειδοποιήσει το Σεπτέμβριο του 1460 για την άφιξη στρατευμάτων από την Αμμόχωστο στη Λευκωσία.

Ο Γεώργιος Βουστρώνιος, στις 23 Ιανουαρίου του 1474 ερχόταν από την Αμμόχωστο στη Λευκωσία και συνάντησε έναν αντίπαλό του «εις την λαξίαν του Λευκομιάτη». Επίσης αναφέρεται ότι, αν κάποιοι έρχονταν από την Αμμόχωστο και δεν μπορούσαν να μπουν στη Λευκωσία, παρέμεναν στο Λευκομιάτη, ώσπου να τους επιτραπεί η είσοδος στη Χώρα.

Ο Λευκομιάτης υπολογίζεται ότι εγκαταλείφθηκε με το μεγάλο θανατικό που κτύπησε την Κύπρο το 1692 μ. Χ. Με την εγκατάλειψη του συνοικισμού τα 3/4 των κατοίκων εγκαταστάθηκαν στο γειτονικό Μεσοκελεύσι-Καϊμακλί. Μικρά τμήματα του παλιού συνοικισμού περιλαμβάνονται στα δημοτικά όρια της Παλουριώτισσας και της Αγλαντζιάς.

Στο Λευκομιάτη υπήρχε η εκκλησία του Αγίου Διομήδη, ερείπια της οποίας διατηρούνταν ως τη νεότερη εποχή. Ο Άγιος Νεόφυτος ο Έγκλειστος σημειώνει ότι ο Άγιος μόναζε σε σπήλαιο στο Λευκομιάτη. Οι Άραβες επιδρομείς στη διάρκεια των Αραβικών επιδρομών την περίοδο 7ος-10ος αι, βρήκαν άφθαρτο το σώμα του Αγίου Τριφυλλίου, επισκόπου Λήδρων και προσπαθούσαν να το καταστρέψουν. Ο Όσιος Διομήδης βρήκε ευκαιρία και άρπαξε την τίμια κάρα του Αγίου Τριφυλλίου και κατέφυγε στον Λευκομιάτη. Τον καταδίωξαν οι επιδρομείς να τον συλλάβουν, εκείνος όμως τους ακινητοποίησε με θαύμα και στη συνέχεια τους θεράπευσε.

Ο Όσιος Διομήδης πέθανε στις 28 Οκτωβρίου και κηδεύτηκε στο Λευκομιάτη. Εκεί που τον έθαψαν έκτισαν ναό, όπου μαζευόταν κόσμος πολύς και γίνονταν θαύματα. Ο Άγιος Νεόφυτος έχει συντάξει και το εγκώμιον «εις τον Όσιον και θαυματουργόν πατέρα ημών Διομήδην τον νέον», ο οποίος «διέλαμψε» στην κώμη Λευκομιάδα [δηλαδή τον Λευκομιάτη] κοντά στην Λευκούπολη [δηλαδή τη Λευκωσία] .

Γι’ αυτό και η κοινότητα του Καϊμακλιού καθιέρωσε να γιορτάζει στις 25 Οκτωβρίου τον Άγιο Δημήτριο και τον Άγιο Διομήδη.